

**Сөздің тура
және
ауыспалы мағынасы**

**Білекті бірді жығады,
Білімді мыңды жығады**

*Ұйымдастыру
Үй тапсырмасын тексеру*

Жаңа сабақ

Жаттығу жұмыстары

Жаңа сабақты бекіту

Қорытындылау, бағалау

- 1. Лексика нені зерттейді
- 2. Сөздің ішкі мазмұны дегенді қалай түсінесің?
- 3. Жеке тұрғанда мағынасын жоғалтқан сөздер

**Сөз
мағынасы**

Тура мағына

***Ауыспалы мағына
(туынды мағына)***

**ТУРА МАҒЫНА – СӨЗДІҢ ЗАТТЫ Я ҚҰБЫЛЫСТЫ АТАП
БІЛДІРЕТІН МАҒЫНАСЫ, ЯҒНИ ӘРБІР ЗАТТЫҢ, ҰҒЫМНЫҢ
ӨЗІНЕ ҒАНА ТӘН МАҒЫНАСЫ**

**Ауыспалы мағына - сөздің тура мағынасының
негізінде туып, өрбіп, өзге мағынада қолданылуы.
Ауыспалы мағына көбіне екінші сөзбен
тіркескенде пайда болады.**

5-сынып оқушыларына хат

Құрметті, оқушылар! Біз сендерден үлкен көмек сұраймыз. Біздің пісірген бауырсағымыз жоғалып кетті. Орман жаққа кеткенге ұқсайлды. Бізге көмек қолын созсаңыздар екен. Егер тауып алсаңыздар, бізді қуанышқа бөлерт едіңіздер. Біз сіздерге сендік, жас жостар!

Сәлеммен, ата-әжелерің

41 - жаттығу

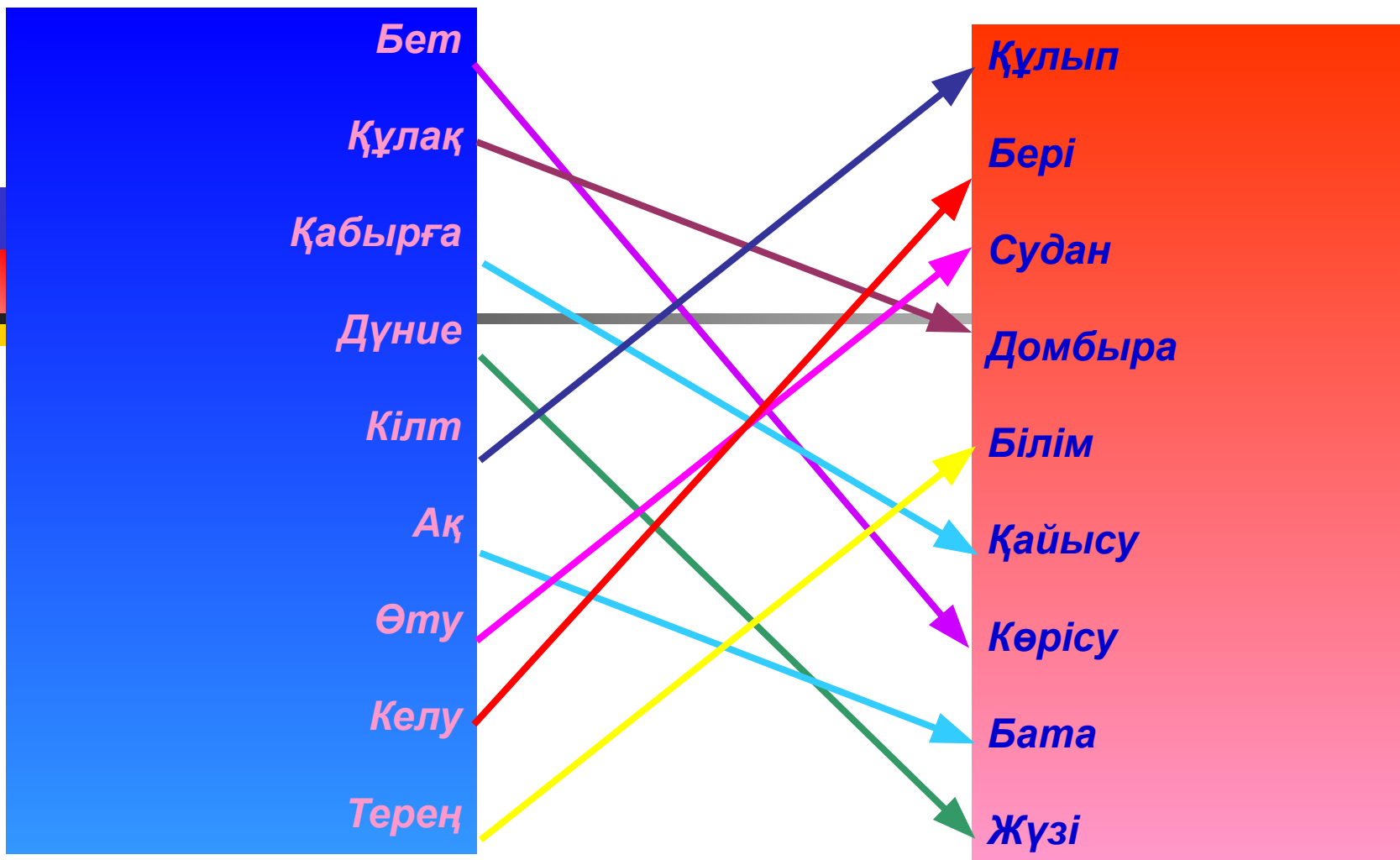
Қасқырдың тапсырмасы

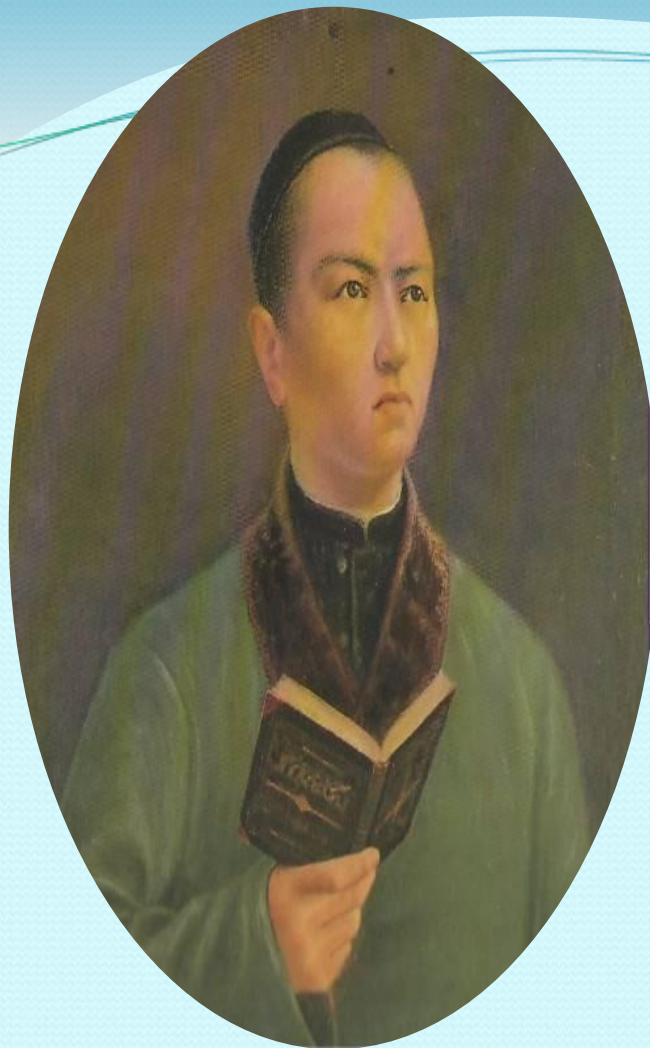

Тексеріңдер:

Тапсырма:

Енді сөздерді дұрыс сәйкестендір.

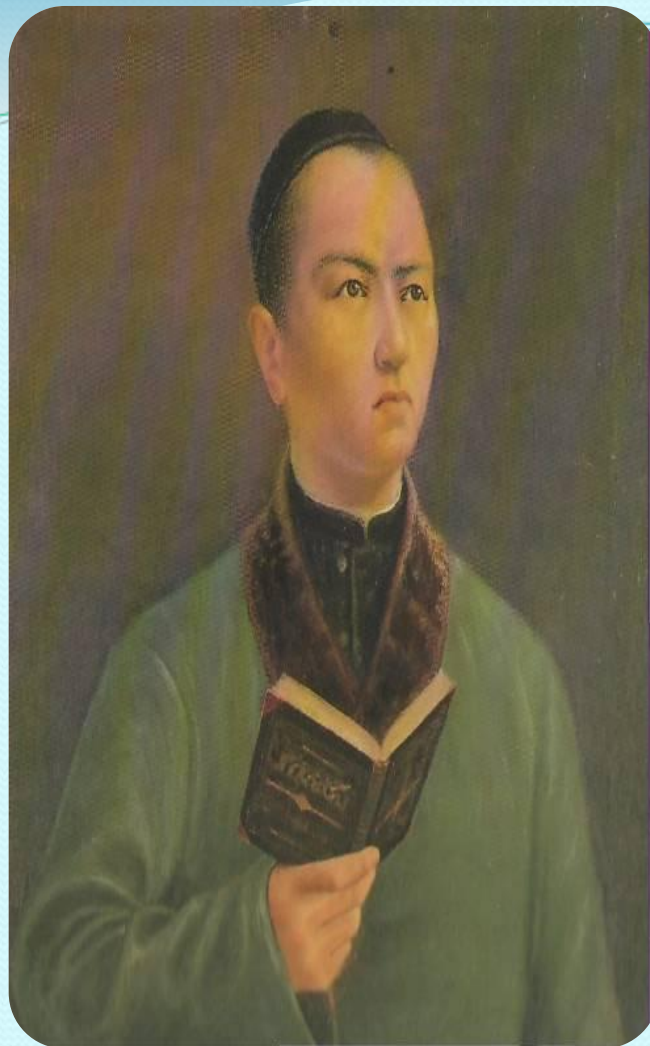
Аюдың тапсырмасы

(ауыспалы мағынада қолданылып тұрған сөздерді, сөз тіркестерін тауып астын сызыңдар)

**Өлең – сөздің патшасы, сөз сарасы,
Қиыннан қиыстырар ер данасы.
Тілге жеңіл, жүрекке жылы тиіп,
Теп – тегіс жұмыр келсін айналасы.
... Бөтен сөзбен былғанса сөз арасы
Ол – ақынның білімсіз бейшарасы,**

**Өлеңге әркімнің-ақ бар таласы,
Сонда да солардың бар таңдамасы
Іші – алтын, сырты – күміс сөз жарап шықп
Қазақтың келістірер қай балас**

Өлең – сөздің патшасы, сөз сарасы,
Қиыннан қиыстырар ер данасы.
Тілге жеңіп, жүрекке жылы тиіп,
Теп – тегіс жұмыр келсін айналасы.
... Бөтен сөзбен былғанса сөз арасы
Ол – ақынның білімсіз бейшарасы,

Өлеңге әркімнің-ақ бар таласы,
Сонда да солардың бар таңдамасы
Іші – алтын, сырты – күміс сөз жарасын
Қазақтың келістірер қай баласын?!

Сергіту сәті

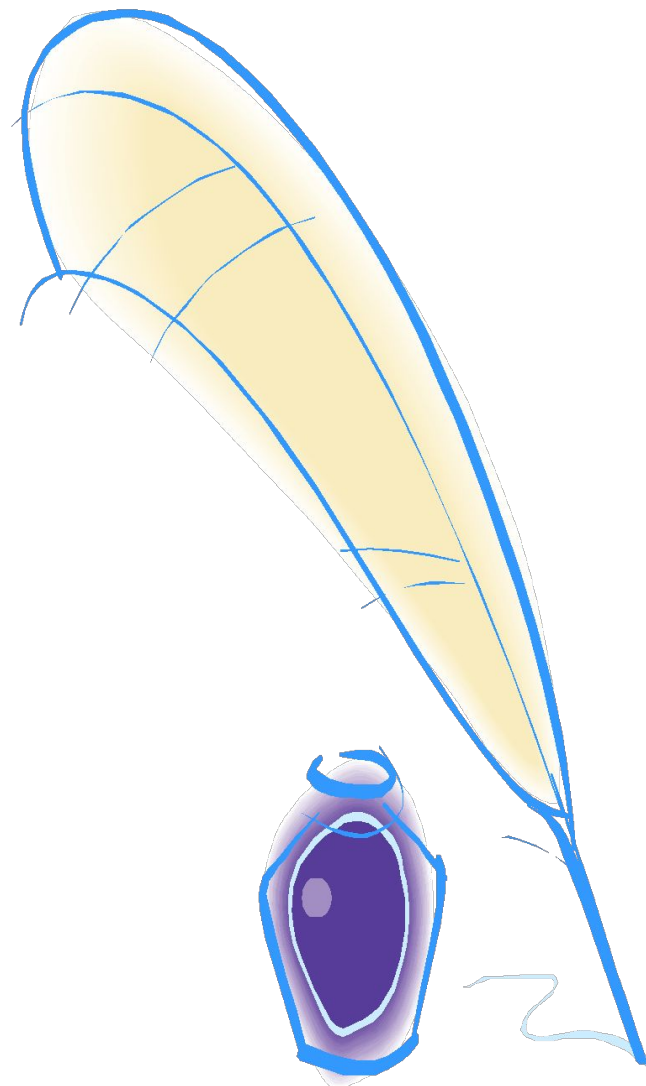
Орнымыздан тұрайық
1,2 деп бастайық,
Оңға бір қарайық
Солға бір қарайық
Артқа қарай бір адым
Алға қарай бір адым
Жоғары төмен қарайық
Қарлығаш болып ұшамыз
Түлкі болып қашамыз
Қырғауылдай тапқыр боп
Орнымызға қонамыз

Қоянның тапсырмасы

46-жаттығу

Тура мағыналы

Жақсы адам

Терең сай

Терең су

Долы адам

Терең құдық

жақсы бала

ауыспалы мағыналы

Терең білім

Терең сезім

Жақсы сөз

жақсы ой

Жақсы күн

Жақсы өмір

Долы күш

Долы дауыл

Терең адам

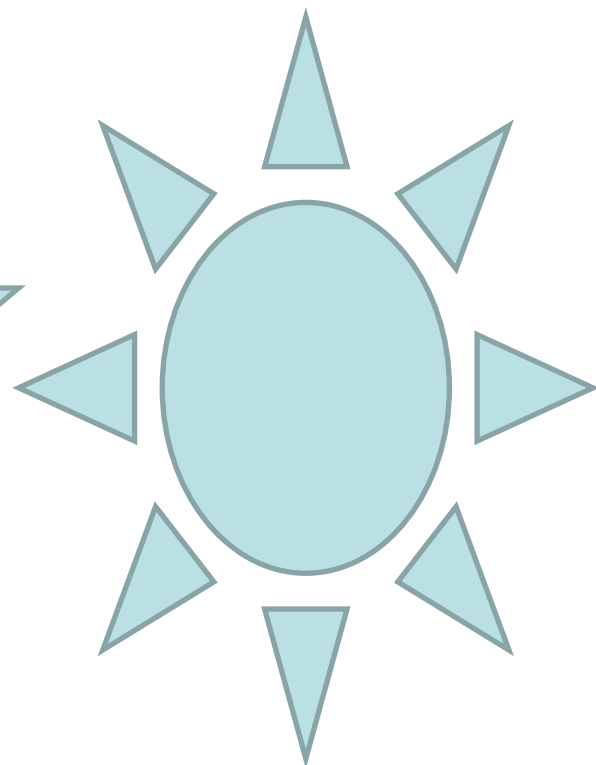
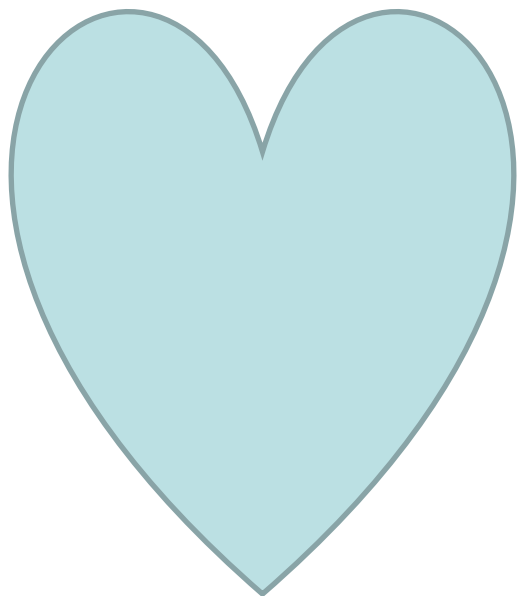
Долы теңіз

Долы жел

Түлкінің тапсырмасы

Үш сурет берілген. Сол суреттерді қатыстырып тілге
байланысты сөз тіркесін немесе сөйлем құра

Үй тапсырмасы
48- жаттығу
Ереже жаттау

Көңіл қойын мыңа аңғарыңызға КӨП ДАУАЛАЙ

